

Rumis Konya; en personlig beretning

af Sofie Clausager, frivillig medarbejder i IKS

Der var mange grunde til at tage til Tyrkiet i sommeren 2007, og de mest åbenlyse var folkeafstemningen der blev afholdt den 22. juli og det 800 års jubilæum for poeten Rumis fødsel, der har fået UNESCO til at udnævne 2007 som det officielle Rumi år. På valgaftenen sad jeg med et glas chai på en af de mange cafeer på ”Allaadin” højen i Konya, byen der på så mange måder er blevet Rumis.

Akademikeren, Annemarie Schimmel, der skrev mange bøger om Rumi, besøgte Konya 1952 og beskrev det som et glimt af et lille paradys:

“After reading and translating his ecstatic verse for so many years, I simply *had* to go, and Konya, then a small sleepy town, did not disappoint me (as it does now, surrounded by rows of high-rise apartment buildings that seem to bar off spirituality). A thunderstorm at night transformed the greyish streets and little gardens into a veritable paradise.”¹

Rumis liv endte her i 1273, og i de senere år er byen vokset. Jeg havde forventet at finde Konya som en stille middelalderby, med meget lavt indbyggertal, men det første der mødte mig fra bussen var de før nævnte højhuse, og derefter kørte vi i lang tid igennem Konyas moderne forstæder, indtil vi blev sat af på en flot ny busterminal, hvor metroen holdt og ventede på os. Selvom byen var moderne og meget større end jeg havde håbet var det svært at være skuffet over stedet, for vi blev mødt med den typiske tyrkiske venlighed, og efter et par dages udforskning var vi mere end tilfredse med byen.

Allerede den første dag ved et besøg i Alaadin moskeen fik vi besked på, at vi skulle starte med at finde Shams-i Tabrizis helligdom. ”Otherwise he will be angry with you!” advarede en kvindelig besøgende, og vi fik senere verificeret, at der er tradition for at starte med at besøge denne lille oase før man finder Rumis mausoleum. For at få Mevlanas velsignelse er det nødvendigt at besøge hans kære ven Shams-i Tabrizi, der var en vandrende mystiker og hvis

Shams-i Tabrizis helligdom

venskab forvandlede Rumi til en af verdens største poeter. Det er en lille bygning, der ligger et par minutter fra Mevlanas valfartssted, og vi fik at vide, at stedet før var blevet brugt af dervisherne til at ”danse” i. Der var en meget fredfyldt stemning i rummet, og det var det perfekte sted til stille refleksion. Selve helligdommen var markeret med et grønt klæde over en aflang forhøjning og en turban for enden i Mevlevi sufi ordenens traditionelle stil. Vores besøg blev gjort endnu sødere end det allerede var af den meget venlige imam, der rundhåndet delte slik ud til de få besøgende der var kommet så tidligt om morgenen, turkish delight naturligvis.

Efter man er sluppet ind gennem porten til Rumis Mausoleum befinder man sig i en lille marmor gårdsplads med et mindre springvand hvor man kan udfører den rituelle afvaskning. Fra gården er det svært ikke at beundre den turkise kuppel, der byder en velkommen fra lang afstand. Skoene efterlades udenfor og en imponerende dobbeltdør giver adgang til en samling relikvier og

¹ <http://www.acls.org/op21.htm> Annemarie Schimmel ” A Life of Learning”.

de 65 sufi helligdomme, hvoraf den største og mest dekorerede er Rumis. Der var mange besøgende den dag - en lige blanding mellem nysgerrige turister, Rumi-elskere og pilgrimme. Selvom der var en del "turister" var folks opførsel meget ærbødig og respektfuld. Balancen mellem kommerciel seværdighed og spirituel ærbødighed er ikke perfekt afstemt, og stedet hvor man traditionelt gik ned på knæ og kyssede foden ved Rumis helligsted er i dag indhegnet og

åbnes kun en dag om året, så besøgende står i stedet i ring om stedet og siger en kort bøn før de går videre til de 64 andre. Bygningen indeholder også et museum med genstande der har historisk forbindelse til Rumi deriblandt nogle meget smukke udgaver af tidlige koraner og de ældste af Rumis digt samlinger. Udover den traditionelle klangfulde Ney-musik, der blev spillet

Rumis mausolæum i Konya

over usynlige højtalere ved vores besøg, og sagte bønner der blev sagt ved Rumis mindesmærke blev der ikke hørt andet i de tre timer jeg tilbragte der.

På vores sidste dag i Konya blev vi sendt til det nybyggede Mevlana kultur center (*Mevlâna Kültür Merkezi*) hvor der en gang om måneden er en offentlig Mevleni Dervish ceremoni som man gratis kan overvære. Jeg havde fået beskrevet fremvisningen af dervishernes dans som en turistattraktion, der ikke længere havde kontakt med sin mystiske tradition, men da vi besøgte Mevlanas kulturcenter og sad sammen med cirka 100 besøgende pilgrimme, var det umuligt at forestille sig, at dette blot var for at underholde. Dansen og musikken var åndeløst smuk, og som Rumis poesi virkede det som om det talte et universelt og inkluderende sprog, hvis besked det var svært ikke at blive rørt dybt af. Som et spirituelt ritual havde det alt hvad man kunne ønske sig. En mere uddybende forklaring af ritualet kan jeg ikke give her da min viden om det er alt for lille, men der er heldigvis ikke mangel på bøger om Rumi.

Det siges, at kun de der er inviteret af Mevlana kan komme til hans by, så jeg ser det som en velsignelse at jeg har fået lov, og håber snarest muligt at kunne gense Konya.